

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU ROMÓW POLSKICH Z SIEDZIBĄ W SZCZECINKU ZA 2010 ROK

W roku 2010 stowarzyszenie zrealizowało wiele zadań i projektów. Był to rok trudny, ale odnieśliśmy wiele sukcesów i satysfakcji z wykonanej pracy i realizowanych zadań.

W Stowarzyszeniu stworzono dodatkowe miejsca pracy dla osób bezrobotnych, które działają na rzecz społeczności romskiej.

W roku 2010 w stowarzyszeniu było zatrudnionych na umowę o pracę 5,25 osób, 26 na umowę zlecenie i 5 osób na umowę o dzieło, 5 wolontariuszy.

Odbyły się liczne spotkania mające na celu integrację Romów z ludźmi spoza środowiska romskiego, z dziećmi i młodzieżą. Pracownicy stowarzyszenia uczestniczyli w licznych spotkaniach na szczeblu lokalnym, ogólnokrajowym jak i międzynarodowym. Pracownicy stowarzyszenia brali również czynny udział w konferencjach i organizowanych szkoleniach.

Pomocy Romom udzielono na wielu płaszczyznach:

- Pomoc administracyjno - biurowa - polegająca na pisaniu pism, wypełnianiu dokumentów i interwencji w sprawach, w których Romowie samodzielnie nie potrafią sobie poradzić.
- Pomoc materialna - polegała na zakupieniu podręczników i wyprawek szkolnych dla dzieci, refundacji recept i wizyt lekarskich.
- Pomoc socjalna - polegała na zapewnieniu opieki psycho - medycznej w domu pacjentów.
- Pomoc prawna

Bardzo ważnym i realizowanym przez nasze stowarzyszenie celem, jest przybliżenie kultury i tradycji romskiej ludziom spoza środowiska, a także łamanie stereotypów i ukazywanie prawdziwego wizerunku Romów.

Priorytetem roku 2010, tak jak i poprzednich lat, było podnoszenie świadomości Romów w zakresie edukacji ich dzieci i młodzieży, co też zaowocuje w przyszłości wykształceniem elity intelektualnej w środowisku romskim.

W związku z powyższym Związek Romów Polskich podjął dalszą współpracę z Zakładem Budżetowym Szkół i Przedszkoli w Szczecinku. Postanowiono zatrudnić dwie asystentki romskie, korepetytora i prowadzić świetlicę integracyjną dla dzieci romskich i polskich, a co za tym idzie - stworzyć nowe miejsca pracy dla Romów. Finanse pozyskiwane są z subwencji oświatowych.

W 2010 roku odbyła się bardzo ważna uroczystość dla naszego stowarzyszenia. Organizacji został nadany sztandar przez Starostę Powiatu Szczecineckiego. Związek Romów Polskich jest jedyną w Polsce organizacją romską, która posiada sztandar.

W celu promowania kultury romskiej współpracujemy z Radiem Koszalin, gdzie nagrywane są audycje o tematyce romskiej. Nową inicjatywą jest współpraca z telewizją VECTRA, nagrywane są reportaże raz w miesiącu.

➤ **Audycje radiowe pt. „Romano Dżipen - Cygańskie Życie”**

Raz w tygodniu w rozgłośni regionalnej Radia Koszalin stowarzyszenie ma swój czas antenowy. Audycja jest prowadzona w języku romskim i polskim. Tematem audycji są sprawy dotyczące Romów, aktualne wydarzenia i nowe wiadomości. Audycja jest realizowana od lipca 2005 roku. Porusza zarówno tematy dotyczące obyczajów, kultury, jak i sprawy bieżące. Zadanie nie jest dofinansowane z zewnątrz. Przy realizacji zadania pracują wolontariusze.

➤ **Program telewizyjny pt. „Romano Sweto - Romski Świat”**

W roku 2010 powstał pierwszy pilotażowy reportaż przy realizacji którego pracowali pracownicy telewizji VEKTRA i wolontariusze naszego stowarzyszenia. Program na celu promowanie kultury romskiej oraz przybliżenia dla społeczeństwa środowiska romskiego.

Program jest dostępny dla osób, które posiadają dostęp do telewizji kablowej VEKRTA oraz Internetu.

DOFINANSOWANE ZADANIA ZREALIZOWANE PRZEZ NASZE STOWARZYSZENIE:

1. Tworzenie systemów informacyjnych w Internecie.
2. Opieka psychosocjalna - zatrudnienie pielęgniarki środowiskowej.
3. Wyrównanie braków edukacyjnych u dzieci romskich- zatrudnienie korepetytora.
4. Zakup podręczników i wyprawek dla dzieci romskich.
5. Wydawanie gazety romskiej „Romano – Atmo”.
6. Utrwalenie pamięci o dziejach Romów w Polsce-działalność romskiego instytutu.
7. Program stypendialny dla studentów romskich.
8. Zjazd studentów romskich.
9. Wycieczki edukacyjne dla dzieci romskich „Spotkanie z historią Polski”.
10. Zorganizowanie wystawy artystów romskich- „Spotkanie ze sztuką romską”
11. Projekt realizowany w ramach POKL „ Innowacyjni Romowie na rynku pracy”
12. Projekt realizowany w ramach POKL „ Świdwińscy Romowie na rynku pracy”

Zleceńodawca Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji „Program na rzecz społeczności romskiej”.

W ramach tego programu realizowano wiele zadań na rzecz Romów .

➤ **Tworzenie systemów informacyjnych w Internecie.**

Naszym celem było dotarcie do osób na całym świecie za pomocą strony internetowej, na której znajdują się wszelkie wiadomości dotyczące społeczności romskiej. W dzisiejszych czasach strona internetowa jest najszybszym i najskuteczniejszym nośnikiem informacji i komunikacji na całym świecie. Posiadanie strony internetowej jest niezbędnym i tanim narzędziem do efektywnej pracy i współpracy.

Szerzenie wiedzy o społeczności romskiej poprzez tworzenie systemów informacyjnych w Internecie traktujemy jako zadanie wieloletnie. Na całość zadania składa się szereg działań niezbędnych do sprawnego działania strony internetowej. Obejmują one m.in. zebranie, zweryfikowanie i przygotowanie materiału, wprowadzenie danych na stronę internetową, moderowanie wpisów i komentarzy internautów oraz administrowanie systemu komputerowego, zainstalowanego w siedzibie stowarzyszenia. Zadanie realizowane jest w siedzibie Związku Romów Polskich w Szczecinku. Adres strony: www.romowie.com

➤ **Opieka psychosocjalna i medyczna dla Romów.**

Celem ogólnym była poprawa stanu zdrowia osób narodowości romskiej oraz propagowanie zdrowego stylu życia. Wszystkie cele założone w projekcie zostały zrealizowane.

51 osób objęto opieką psychospołeczną i medyczną. Zatrudniona pielęgniarka ma stały kontakt z beneficjentami, prowadzi karty informacyjne dla każdej osoby. Odwiedza chorych w domach i udziela opieki pielęgniarskiej.

Beneficjenci są bardzo zadowoleni z pomocy medycznej, są świadomi zagrożenia, jakie niosą ze sobą ukryte choroby. Wiedzą, jak temu przeciwdziałać i gdzie szukać pomocy.

Do realizacji zadań zostały zakupione artykuły medyczne, szczepionki, częściowo zrefundowano wizyty lekarskie. Wszystkie wydatki są uzasadnione, odpowiednio udokumentowane i zgodne z umową.

➤ **Program stypendialny dla studentów romskich**

Realizacja zadania była kontynuacją realizowanego przez nas od 2004 roku projektu.

Zadanie realizowane w 2010 roku trzeba podzielić na trzy etapy realizacji. Pierwszy etap był realizowany w terminie od stycznia do czerwca 2010 roku, drugi etap - przerwa wakacyjna - która dla nas - jako realizatorów - była okresem realizacji zadania i trzeci etap - od października do grudnia 2010 roku.

Stypendium dostały osoby zamieszkujące na terenie Polski. Wiek i płeć w żadnym stopniu nie zaważyły na wyborze kandydatów. W zdecydowanej większości kandydaci pochodzą z biednych rodzin utrzymujących się z zasiłków MOPS. Miesięczne stypendium dla jednego studenta wynosi 500 zł i 256 dla osób studiujących na pierwszym roku. Pieniądze są wpłacane na konto studenta.

Dzięki temu zadaniu:

- zwiększyliśmy odsetek osób pochodzenia romskiego na uczelniach wyższych,

- pośrednio ułatwiliśmy dostęp do rynku pracy dla wykształconych Romów,
- obalamy stereotyp „niewykształconego Cygana”.

83 studentów skorzystało z pomocy finansowej w roku 2010.

➤ **Zatrudnienie korepetytorów**

Projekt był już realizowany w latach 2004 - 2009 i był kontynuowany w roku 2010. Efekty są z roku na rok coraz bardziej zauważalne. Wszystkie dzieci romskie, które korzystały z pomocy korepetytora, poprawiły w znacznym stopniu swoje wyniki w nauce. Starsze dzieci po ukończeniu szkół średnich myślą o podjęciu nauki w wyższych uczelniach.

W roku 2010 zatrudniliśmy 1 korepetytora z języka angielskiego.

➤ **Zjazd studentów romskich.**

Głównym celem projektu było zorganizowanie zjazdu studentów romskich. Zjazd umożliwił wymianę doświadczeń zawodowych oraz poznanie opinii studentów romskich na temat korzyści wynikających z pobierania stypendium. W projekcie wzięło udział 50 studentów. Dowiedzieliśmy się również jak edukacja wpłynęła na losy studentów, którzy ukończyli naukę na wyższych uczelniach. Zjazd był promowany w mediach. Nagłośnienie zjazdu umożliwiło promowanie edukacji wśród młodzieży romskiej i łamanie stereotypu niewykształconego cygana.

➤ **Wycieczki edukacyjne dla dzieci romskich „Spotkanie z historią Polski”.**

Grupa docelowa to 20 dzieci romskich ze Szczecinka, które uczęszczają do Szkół Podstawowych i Gimnazjów. Zorganizowano dwie wycieczki. Pierwszą do Gniezna, zaś drugą do Biskupina.

Zleceniodawca: Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji - zadania mające na celu ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz zachowanie rozwoju języka regionalnego.

➤ **Wydanie gazety romskiej „Romano - Atmo”**

Wydawanie gazety daje nam możliwość przybliżania kultury romskiej, także osobom spoza środowiska. Dzięki temu, że nasza gazeta figuruje w zbiorach wszystkich ważniejszych bibliotek w Polsce, mamy możliwość propagowania kultury romskiej nie tylko wśród zainteresowanych tematyką romską, ale także wśród innych ludzi. Mamy przez to większą szansę i możliwość na przekazanie całej prawdy o Romach, a co za tym idzie, na wzbudzenie w ludziach zrozumienia dla tej charakterystycznej społeczności. Polacy przez nieznaną kulturę romskiej wyciągają bardzo często błędne wnioski na temat Romów, swoje poglądy opierają na stereotypach. Poprzez naszą gazetę wyjaśniamy i przybliżamy ludziom specyfikę tej kultury, tradycję i mentalność tego narodu. Uświadamiamy Polakom, że Romowie to tacy sami ludzie jak reszta społeczeństwa.

Poprzez pokazywanie osiągnięć Romów, przedstawianie wybitnych sylwetek tej narodowości, dajemy dowód na to, że Romowie to nie tylko „niewykształceni Cyganie”, jak się powszechnie uważa. Nasza gazeta jest odpowiedzią na potrzeby Romów. Zgłasza się do nas coraz więcej osób, które chciałyby na łamach naszej gazety podzielić się swoimi pracami z innymi. Dzięki temu nawiązaliśmy współpracę z wieloma osobami, ciekawymi jednostkami, które czerpią radość z pisania i możliwości publikowania swoich prac.

Dofinansowanie dostaliśmy również od Powiatu szczecineckiego i Urzędu Marszałkowskiego woj. zachodniopomorskiego.

➤ **Działalności Instytutu romskiego**

Instytut Pamięci i Dziedzictwa Romów nie jest placówką działającą samodzielnie. W 2001 roku został zarejestrowany przy stowarzyszeniu - Rozdział VIII Statutu.

W roku 2010 pozyskaliśmy i zarchiwizowaliśmy dokumenty dotyczące Romów oraz rozpropagowaliśmy i upowszechniliśmy historię narodu romskiego.

Inne działania:

- Odbyły się spotkania Rady Naukowej.
- Dyrektor uczestniczył w spotkaniach ze studentami w Warszawie, gdzie tematem dyskusji była romska mniejszość narodowa.
- Pozyskano rzetelną informację na temat zasobów Archiwów Państwowych w zakresie materiałów dotyczących Romów (znaczna część dokumentów została skopiowana i skatalogowana).
- Zlecono i sporządzono 2 opracowania naukowe.

- Wydrukowano w formie periodyków 2 opracowania naukowe.
- Przetłumaczono niemieckojęzyczne dokumenty na język polski.
- Pozyskano nowe pozycje do związkowej biblioteki.

➤ **Zorganizowanie wystawy artystów romskich- „Spotkanie ze sztuką romską”**

Celem zadania było zorganizowanie imprezy kulturalnej, której celem była integracja mieszkańców Szczecinka z romską mniejszością narodową. Ważne było również pokonywanie uprzedzeń wrogości i kształtowania postaw tolerancji dla odmienności, a ponadto promowanie kultury i tradycji romskiej. Wystawę odwiedziło ok. 1000 osób, ponieważ zorganizowana była w holu miejscowego kina. Osoby spoza otoczenia romskiego pozyskały wiedzę w zakresie świadomości, tego iż w środowisku romskim również są artyści, którzy zajmują się malarstwem.

II Fundator Ministerstwo Edukacji Narodowej

➤ **Zakup podręczników i wyprawek szkolnych dla dzieci romskich**

Zadaniem objęto dzieci romskie w wieku od 7 do 18 lat zamieszkałe na terenie miasta Szczecinka, Sławna i Konecka.

Celem zadania było zakupienie podręczników i wyprawek dla biednych, uczących się dzieci romskich. W ten sposób chcieliśmy pomóc dzieciom romskim i ich ubogim rodzicom, utrzymującym się przeważnie z zasiłków opieki społecznej.

Wszyscy rodzice w zamian za udzieloną pomoc poświadczali, że ich dzieci będą realizować obowiązek szkolny.

Dzieci romskie uczęszczające do szkół otrzymały w 100% wyposażenie i podręczniki zgodnie z wymaganiami.

Zakupione podręczniki umożliwiły tym dzieciom równy start w nowo rozpoczętym roku szkolnym.

W ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Priorytet I Zatrudnienie i integracja społeczna

Działanie : 1.3. Ogólnopolskie programy integracji i aktywizacji zawodowej

Poddziałanie : 1.3.1. Projekty na rzecz społeczności romskiej.

Realizacja Poddziałania 1.3.1 jest finansowana ze środków EFS (85%) oraz środków budżetu państwa (15%).

W roku 2010 realizowaliśmy i w dalszym ciągu realizujemy nasz największy projekt zatytułowany „Innowacyjni Romowie na rynku pracy”.

Celem projektu jest aktywizacja zawodowa i społeczna bezrobotnych Romów. W ramach projektu po przeszkoleniu zatrudniono 16 osób pochodzenia romskiego, jako Asystentów Zawodowo - Socjalnych. Podopiecznymi AZ-S są Romowie zamieszkali na terenie Polski, w wieku produkcyjnym, bez względu na wykształcenie, długotrwale bezrobotni, korzystający ze świadczeń OPS, zagrożeni wykluczeniem społecznym, którym brak motywacji do poszukiwania pracy, umiejętności przystosowania się do zmieniających się wymagań rynku pracy. Znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym i społecznym. Naszymi beneficjentami jest 807 Romów z terenów całej Polski

W ramach POKL realizowano również drugi projekt „ Świdwińscy Romowie na rynku pracy”. Cel ogólny to aktywizacja zawodowa i społeczna 30 bezrobotnych Romów -kobiet i mężczyzn z terenów gm. Świdwin prowadząca do podniesienia bądź zmiany kwalifikacji zawodowych , zwiększenie ich szans na zatrudnienie i samozatrudnienie. Projekt był realizowany przez dwa miesiące listopad- grudzień i jest kontynuowany w roku 2011.

Ponadto koordynujemy działalność świetlicy integracyjnej, która jest finansowana z subwencji oświatowej. W ramach tych środków są zatrudnieni asystenci edukacji romskiej i nauczyciele wspomagający. Na bieżąco spotykamy się z beneficjentami oraz utrzymujemy kontakt telefoniczny z Romami z całej Polski. Interweniujemy w sprawach trudnych na prośbę zainteresowanych.

Nasze biuro w ramach realizacji projektów zostało wzbogacone w nowy sprzęt - komputery, drukarki oraz wyposażone w nowe meble. Nasza placówka prężnie się rozwija i z roku na rok realizujemy więcej projektów na które pozyskujemy znaczne środki.

Działalność Zarządu ZRP jest również owocna. Przedstawiciele kierownictwa Związku odbywają liczne spotkania z władzami na szczeblu rządowym, samorządowym oraz z urzędnikami różnego szczebla. Ponadto prezes ZRP uczestniczył w licznych konferencjach i spotkaniach.

Pracownicy korzystają z dostępnych bezpłatnych kursów i szkoleń. Nasza kadra jest wykształcona i merytorycznie przygotowana do realizacji wszelkich zadań i projektów.

W roku 2010 przeprowadzono kontrolę z ramienia Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie pod kątem realizacji Programu na rzecz społeczności romskiej. Wynik kontroli jest pozytywny.